[2018] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 596

ਉਮਰ

ਬਨਾਮ

ਪੋਟੇਂਗਲ ਸੁਬੀਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2599-2600 ਦਾ 2018)

8 ਮਾਰਚ 2018

[ਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਅਭਯ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.ਜੇ।]

ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963– ਧਾਰਾ 5– "ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕਪਾਸੜ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਖਾਰਜ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 554 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਦਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡੇਂਗੂ ਬੁਖਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ – ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਕਾਰਨ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਲੰਬੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ – 554 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, 10,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਅਧੀਨ - ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 - ਜਾਂ. IX, ਆਰ.13 - ਲਾਗਤ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਰੱਖਿਆ: 1.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਲੰਬੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਤੱਥ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਕਟਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਦਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਸੱਠਵਿਆਂ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਡੇਂਗੂ ਬੁਖਾਰ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਕਾਰਨ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬੁਢਾਪੇ ਅਤੇ ਲੰਮੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 14, 15] [599-ਐਫ-ਜੀ]

1.2 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹਨਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਵਜੋਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16-18] [599- ਐੱਚ; 600-ਏ-ਸੀ]

1.3 ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ/ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 554 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 10,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਦਾ ਕਰੇ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਨੰਬਰ ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19, 20] [600-ਡੀ-ਐਫ]

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2599 2600 ਆਫ 2018

ਕੇਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 16.11.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਏਰਨਾਕੁਲਮ, 2016 ਵਿੱਚ ਮੈਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 653 ਅਤੇ 2016 ਦੇ ਸੀ.ਐਮ. ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1986, 2016 ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮੈਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 653, 2016 ਵਿੱਚ।

ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਬਿਨੇਸ਼ ਕੇ., ਸੁਭਾਸ਼ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਥੀਰਾ ਜੀ. ਨਾਇਰ, ਰਣਵੀ ਦਹੀਆ, ਨਚੀਕੇਤਾ ਵਾਜਪਾਈ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ, ਪੀ.ਵੀ. ਦਿਨੇਸ਼, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਪੀ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਸ਼ੰਕਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਕੇਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਮੈਟ ਵਿੱਚ 16.11.2016 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਅਪੀਲ ਨੰ. 653 ਆਫ 2016 ਅਤੇ ਸੀ.ਐਮ. ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 1986 ਆਫ 2016 ਮੈਟ ਵਿੱਚ। ਅਪੀਲ ਨੰ. 653 ਆਫ 2016 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 16.10.2014 ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ, ਮਲੱਪੁਰਮ ਦੁਆਰਾ 2011 ਦੇ ਓ.ਪੀ. ਨੰ. 1011 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

3. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇੱਕ ਤੰਗ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਛੋਟੇ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

4. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨੂੰਹ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 5 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਹਨ।

5. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 (ਪਤਨੀ/ਨੂੰਹ) ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 6 ਦੇ ਖਿਲਾਫ 2011 ਦੇ ਓ.ਪੀ. 1011 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ, ਮਲਪੁਰਮ ਵਿੱਚ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਮੁੱਲ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 6 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 6 ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ।

6. ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 6 ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 16.10.2014 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੜ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪਾਸੜ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ।

7. ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਕੋਡ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਾਸੜ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

8. ਮਿਤੀ 04.03.2016 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੱਜ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 16.10.2014 ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਭਿੰਨ ਅਪੀਲ (ਨੰਬਰ 653/2016) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ 554 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

10. ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 554 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 - ਸਹੁਰੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵਧਿਆ ਹੈ।

11. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

12. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।

13. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੈ।

14. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਲੰਬੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਤੱਥ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਕਟਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ।

15. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਦਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਸੱਠਵਿਆਂ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਡੇਂਗੂ ਬੁਖਾਰ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਕਾਰਨ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬੁਢਾਪੇ ਅਤੇ ਲੰਬੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਸੀ।

16. ਇਹ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਹੋਇਆ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ

ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ।

17. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

18. ਹੁਣ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਇਸਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ।

19. ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰ-ਅਧੀਨ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ/ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 554 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 10,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ।

20. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ (ਵਿਵਿਧ ਅਪੀਲ ਨੰ. 653/2016) ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ